

Klasa: 013-03/10-03/01

Urbroj: 5030109-10-1

Zagreb, 6. svibnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Davorina Mlakara, ministra uprave, te Edmonda Miletića i Pavla Matičića, državne tajnike u Ministarstvu uprave.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIRANJU
POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE**

Zagreb, svibanj 2010.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 6. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA PROISTEĆI

Financiranje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata uređeno je Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojeg je Hrvatski sabor donio u prosincu 2006. godine (Narodne novine, broj 1/2007). Zakonom su utvrđeni izvori financiranja političkih stranaka, uređen je način financiranja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata putem donacija, limitiran je ukupan iznos donacije koje jedna fizička, odnosno pravna osoba može donirati u tijeku godine jednoj političkoj stranci, nezavisnoj listi i kandidatu, uređeno je pitanje zabrane financiranja iz nedozvoljenih izvora, kao i zabrane pogodovanja te političkih ili drugih pritisaka prilikom prikupljanja donacija. Zakonom je također uređeno pitanje proračunskog financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te je uređeno pitanje nadzora nad financijskim poslovanjem političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojeg provode Državni ured za reviziju i Ministarstvo financija – Porezna uprava. Zakonom je također utvrđena obveza javnog objavljivanja financijskih izvješća političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata te su predviđene novčane kazne za prekršaj, za postupanja protivna Zakonu.

Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata međutim nije uređeno pitanje nadzora nad financijskim poslovanjem nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji sukladno ovom Zakonu, također imaju pravo na proračunsko financiranje. Zakonom također nije uređeno pitanje izvora financiranja nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim iz proračuna, niti je Zakonom predviđena mogućnost njihovog financiranja putem donacija. Zakon sadrži obvezu javnog prikazivanja porijekla i načina utroška sredstava, propisuje sankciju ukoliko se javno ne prikažu, međutim ne precizira rok u kojem se ta izvješća moraju javno objaviti. Također, Zakonom je propisana obveza otvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe nezavisnih lista i kandidata, propisana je sankcija za neotvaranje tih računa, no također nije propisan rok u kojem se ti računi moraju otvoriti.

Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata djelomično je uređeno i pitanje financiranja izborne promidžbe. Naime, odredbe Zakona koje se odnose na donacije, zabranu financiranja i pogodovanja te nadzor i financijsko poslovanje političkih stranaka, također se primjenjuju na nezavisne liste i kandidate. Međutim, financiranje izborne promidžbe nije cjelovito i na jedinstven način uređeno za sve izbore.

Financiranje izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske, uređeno je Zakonom o financiranju izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 105/2004), dok je pitanje koje se odnosi na naknadu troškova izborne promidžbe uređeno u različitim izbornim zakonima (u Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor – Narodne novine, br. 116/99, 109/2000, 53/2003, 167/2003, 44/2006, 19/2007 i 20/2009; u Zakonu o izboru predsjednika Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 22/92, 42/92, 71/97, 69/2004 i 44/2006; u Zakonu o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika grada Zagreba – Narodne novine, br. 109/2007 i 125/2008 i u Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – Narodne novine, br. 33/2001, 10/2002, 155/2002, 45/2003, 43/2004, 40/2005, 44/2006, 28/2006 i 109/2007), u kojima je to pitanje uređeno nepotpuno i na različite načine.

Primjerice, u Zakonu o izboru zastupnika u Hrvatski sabor, parlamentarne političke stranke, predlagatelji neovisnih lista, nezavisni zastupnici i zastupnici nacionalnih manjina koji su imali zastupnike u Hrvatskom saboru na dan isteka mandata ili raspuštanja Hrvatskog sabora u mandatu prije održavanja izbora, a koji sudjeluju na izborima, imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu koji je određen Zakonom (u jednogodišnjem iznosu određenom za godinu u kojoj se provode izbori sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata). Naknada se isplaćuje prije provedbe izbora, (48 sati nakon što su prihvaćene liste postale konačne), dakle neovisno o rezultatima izbora, dok se naknada troškova izborne promidžbe prema ostalim izbornim zakonima (kao i za političke stranke, predlagatelje neovisnih lista, kandidate za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koji nisu imali zastupnike u Hrvatskom saboru na dan isteka mandata) isplaćuje nakon provedenih izbora, ovisno o rezultatima izbora, u iznosu koji odredi Vlada Republike Hrvatske, pri čemu je rok za donošenje Odluke različito određen u različitim izbornim zakonima (20 ili 30 dana ili uopće nije određen). Rok u kojem se naknada troškova ima isplatiti i način isplate određen je samo u Zakonu o izboru zastupnika u Hrvatski sabor, dok isto u ostalim izbornim zakonima nije uopće uređeno.

Također, u odnosu na prijevremena izvješća, rješenja prema postojećim zakonima su različita. Primjerice, u Zakonu o financiranju izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske i u Zakonu o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, utvrđena je obveza kandidata da Državnom izbornom povjerenstvu, odnosno nadležnim izbornim povjerenstvima, 7 dana prije održavanja izbora dostave prijevremeno izvješće o visini i izvorima sredstava prikupljenima za troškove izborne promidžbe, dok takva obveza ne postoji za ostale izbore, niti je utvrđena obveza javnog objavljivanja podataka o donacijama i troškovima izborne promidžbe prije održavanja izbora.

U odnosu na zabranjene izvore financiranja, rješenja također nisu jedinstvena. Primjerice, anonimne donacije zabranjene su prema Zakonu o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, ali one nisu zabranjene prema Zakonu o financiranju izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske. Također, donacije od strane stranih fizičkih osoba nisu zabranjene prema Zakonu o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, a zabranjene su prema Zakonu o financiranju izborne promidžbe za izbor Predsjednika Republike Hrvatske i prema Zakonu o izboru općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

To su samo neki od primjera neujednačenih rješenja u pitanju financiranja izborne promidžbe za različite izbore.

Analizu Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata provela je Multidisciplinarna radna skupina za izradu cjelovite analize Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koju je Vlada Republike Hrvatske osnovala u rujnu 2008. godine, sukladno Akcijskom planu uz Strategiju suzbijanja korupcije, koja je sastavljena od predstavnika Hrvatskog sabora, Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, Državnog ureda za reviziju, tijela državne uprave i Transparency International Hrvatske.

Također, evaluacija financiranja političkih stranaka u Republici Hrvatskoj, provedena je i od strane GRECO-a (*The Group of States Against Corruption*). Na plenarnom zasjedanju GRECO-a u Strasbourgu od 30. studenoga do 4. prosinca 2009. godine, usvojeno je završno Izvješće o provođenju III. kruga evaluacije GRECO-a za Republiku Hrvatsku, te je izdano 6 preporuka na temu financiranja političkih stranaka i to:

- da se osigura da godišnji računi političkih stranaka uključuju subjekte koji su izravno ili neizravno povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom, uključujući potporu koju pružaju ti subjekti, kao i donacije pojedinim stranačkim kandidatima;
- da se zakonom jasno odrede rokovi za objavu godišnjih izvješća političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata;
- da se usklade odredbe o financiranju izborne kampanje sadržane u raznim izbornim zakonima, kao i da se usklade te odredbe sa normama utvrđenima Zakonom o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata iz 2006. godine, na taj način da obuhvate, između ostalog, razinu detaljnosti, učestalost izvješćivanja i objavljivanja donacija strankama, listama i kandidatima, uključujući i tijekom izborne kampanje;
- da se nadzor godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata nadopuni specifičnim praćenjem financiranja njihove kampanje, koji će se izvršiti tijekom ili nedugo nakon predsjedničkih, parlamentarnih i lokalnih izbora;
- da se osigura uspostava neovisnih mehanizama/tijela za praćenje financiranja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i njihovih izbornih kampanja, te dade takvom mehanizmu /tijelima mandat, ovlasti kao i financijska i kadrovska sredstva za učinkovit i proaktivan nadzor takvog financiranja, za istraživanje navodnih kršenja propisa o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kao i da se, prema potrebi, izreknu administrativne sankcije;
- da se uspostave, uz postojeće kaznene sankcije, a) fleksibilnije sankcije koje se odnose na povredu propisa o financiranju političkih stranaka nezavisnih lista i kandidata, uključujući administrativne sankcije i b) učinkovite, razmjerne i odvraćajuće sankcije za kršenje postojećih propisa i propisa koji se tek trebaju donijeti, a vezani su uz financiranje izbornih kampanja sukladno različitim izbornim zakonima.

Temeljem rezultata provedene analize i uočenih nedostataka u provedbi Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i uvažavajući preporuke GRECO-a, ovim Prijedlogom zakona predlaže se unaprjeđenje sustava financiranja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nadogradnjom postojećih zakonskih rješenja u svim navedenim pitanjima koja su nedostatno uređena te kvalitetnijim i primjerenijim rješenjima pojedinih pitanja koja su značajna za zakonitost i pravilnost provedbe izbora.

Jedno od značajnih pitanja koje zahtijeva cjelovitije uređenje zakonodavstva, primjereno normativi i praksi europskih zemalja, jest pitanje financiranja izborne promidžbe, te se ovim Prijedlogom zakona pitanje financiranja izborne promidžbe predlaže cjelovito urediti na jedinstven način za sve izbore, pri čemu se pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog, odnosno lokalnog proračuna, za sve izbore, predlaže utvrditi prema kriteriju ostvarenih rezultata na izborima.

U odnosu na proračunsko financiranje, Prijedlogom zakona se dodatno predlaže urediti pitanje raspolaganja financijskim sredstvima koja se isplaćuju iz državnog, odnosno lokalnog proračuna za redovito financiranje nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja ostanu neutrošena po isteku njihova mandata. Predlaže se da se navedena neutrošena financijska sredstva, kao i novčani iznos tržišne protuvrijednosti imovine koja je nabavljena tim sredstvima, vrati u državni proračun, odnosno u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ujedno se predlaže smanjenje iznosa sredstava koja se osiguravaju u državnom proračunu za redovito godišnje financiranje političkih stranka i nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru, sa dosadašnjih 0,056 % tekućih izdataka proračuna iz prethodne godine, na 0,05 %.

Prijedlogom zakona također se predlaže da pravo na financiranje iz donacija, osim političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, imaju i nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U odnosu na iznos donacije, ovim Prijedlogom zakona predlaže se smanjiti gornja granica dopuštenog iznosa donacije od strane fizičke osobe, sa sada predviđenih 90.000,00 kuna na 50.000,00 kuna. Ukupan iznos donacije političkoj stranci od strane pravne osobe predlaže se kao i prema dosadašnjem rješenju, u iznosu od najviše milijun kuna, a isti iznos donacije od strane pravne osobe predlaže se i za kandidate za Predsjednika Republike Hrvatske. Maksimalno dozvoljeni iznos donacije od strane pravne osobe nezavisnim listama i kandidatima također se predlaže smanjiti, na najviše do 500.000,00 kuna (na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i za članove u Europski parlament) te za nezavisne zastupnike u Hrvatskom saboru, odnosno na najviše do 50.000,00 kuna na izborima na lokalnoj i regionalnoj razini te nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prijedlogom zakona se predlaže obveza otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe, ne samo za nezavisne liste i nezavisne kandidate, već i za kandidate koje predlažu političke stranke (dakle za kandidate za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidate za gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba neovisno da li su predloženi od strane političke stranke ili birača) osim za stranačke kandidate za općinske načelnike, za koje se predlaže da se donacije uplaćuju na račun političke stranke, a kako bi se spriječilo otvaranje prevelikog broja posebnih računa i time omogućila provedba efikasnijeg nadzora.

Kako bi se osigurao ravnopravni položaj nosioca nezavisnih lista i nezavisnih kandidata u prikupljanju sredstava za financiranje izborne promidžbe u odnosu na kandidate koje predlažu političke stranke, a koje mogu prikupljati donacije tijekom cijele godine,

predlaže se da se poseban račun za financiranje izborne promidžbe može otvoriti od prvog dana kalendarske godine u kojoj se održavaju izbori.

Osim limitiranja gornjeg iznosa donacije koji jedna fizička, odnosno pravna osoba može donirati jednoj političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, nezavisnom članku predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnoj listi i kandidatu, Prijedlogom zakona se predlaže i ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe.

Ograničenje troškova izborne promidžbe također se predlaže i u odnosu na svrhu u koju se sredstva prikupljena za financiranje troškova izborne promidžbe mogu koristiti, te se zabranjuje korištenje sredstava prikupljenih za financiranje troškova izborne promidžbe za podmirenje osobnih troškova kandidata (npr. za osobnu odjeća, otplatu dugovanja, osobne troškove članova obitelji) ili bilo koje druge troškove koji nisu izravno povezani s izbornom promidžbom za dužnost na koju se kandidat kandidira. Također se zabranjuje korištenje sredstava državnog proračuna ili proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje kandidati kao državni ili lokalni dužnosnici koriste u obavljanju svojih dužnosti.

Kako bi se spriječilo, odnosno sankcioniralo namjerno narušavanje digniteta izbornog procesa i državnih institucija, Prijedlogom ovog zakona predlaže se da se za izbore za Predsjednika Republike Hrvatske uvede obveza plaćanja pologa prije podnošenja kandidature, koji bi se po podnošenju uredne kandidature vraćao kandidatu, dok bi se polog onih kandidata čija kandidatura nije potpuna, uplaćivao u državni proračun.

U svrhu jačanja povjerenja javnosti u političke procese, Prijedlogom zakona također se predlaže poboljšanje postojećeg sustava transparentnosti u financiranju političkih stranaka. Prijedlogom zakona se predlaže obveza političkih stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata da u periodičnim razmacima (sedam dana prije provođenja izbora, te 15 dana nakon objave službenih rezultata izbora) javno objavljuju specificirane podatke o donacijama i troškovima izborne promidžbe. Obveza javnog objavljivanja specificiranih podataka o donacijama, u razdoblju od svakih šest mjeseci, predlaže se i za donacije koje političke stranke, nezavisni zastupnici u Hrvatskom saboru i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primaju tijekom godine.

Zakonom se također uređuje pitanje nadzora i revizije, a kao tijela nadležna za provedbu nadzora i revizije, kao i prema dosadašnjem određenju, predlažu se Ministarstvo financija i Državni ured za reviziju, time da se ovim Prijedlogom zakona, provedba nadzora i revizije predlaže detaljnije urediti i jasno razgraničiti ulogu svakog od navedenih tijela.

Predlaže se da nadzor godišnjeg financijskog poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nadzor financiranja izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, tijekom i nakon provedbe izborne promidžbe provodi Ministarstvo financija, a reviziju godišnjih financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te reviziju financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata o financiranju izborne promidžbe provodi, Državni ured za reviziju.

Prijedlogom zakona također se predlaže utvrditi obvezu, način i rokove javnog objavljivanja godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te financijskih izvještaja nezavisnih lista i kandidata o financiranju troškova izborne promidžbe, sa specificiranim podacima o donacijama i troškovima.

Osim prekršajnih sankcija predviđenih Prijedlogom zakona, također se predlažu i administrativne sankcije, koje se sastoje u gubitku prava na naknadu troškova izborne promidžbe, obustavu isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za određeno razdoblje.

To su ujedno osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Prijedlogom zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtijeva osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Prijedloga zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

PRIJEDLOG ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata, stjecanje i trošenje sredstava te nadzor i revizija.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te na financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, za zastupnike u Hrvatski sabor, za članove za Europski parlament, za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, te za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Financiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra stjecanje financijskih sredstava te pružanje usluga ili davanje proizvoda bez naplate, u svrhu potpore i promicanja političkog djelovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata te trošenje financijskih sredstava, odnosno korištenje proizvoda i usluga za političko djelovanje, u skladu s ovim Zakonom.

II. IZVORI FINANCIRANJA

Članak 2.

Političke stranke mogu radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva stjecati prihode od imovine u svojem vlasništvu, članarine, izdavačke djelatnosti, dobrovoljnih priloga (donacija), prodaje propagandnog materijala, organiziranja stranačkih manifestacija, te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Prihode iz izvora utvrđenih stavkom 1. ovoga članka, osim prihoda iz članarine i organiziranja stranačkih manifestacija, mogu stjecati i nezavisni zastupnici, odnosno nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom.

Financijska sredstva iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

Zabranjuje se trošenje financijskih sredstava iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka za osobne potrebe.

Financiranje iz sredstava državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 3.

Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, u iznosu od 0,05% ostvarenih rashoda poslovanja iz prethodno objavljenog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju se u iznosu koji se određuje u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svaku godinu za koju se proračun donosi.

Članak 4.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju najmanje jednog zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje imaju najmanje jednog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista.

Članak 5.

Sredstva iz članka 3. ovoga Zakona raspoređuju se na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ukoliko pojedinom zastupniku u Hrvatskom saboru (ili zastupnicima), odnosno članu (ili članovima) predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno nakon konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, prestane članstvo u političkoj stranci, financijska sredstva koja se raspoređuju sukladno stavku 1. ovoga članka ostaju političkoj stranci kojoj je zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pripadao u času konstituiranja Hrvatskoga sabora, odnosno u času konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U slučaju udruživanja dviju ili više političkih stranaka, financijska sredstva koja se raspoređuju sukladno stavku 1. ovoga članka pripadaju političkoj stranci koja je pravni sljednik političkih stranaka koje su udruživanjem prestale postojati.

Članak 6.

Za svakoga izabranog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podzastupljenog spola, političkim strankama pripada i pravo na naknadu u visini od 10% iznosa predviđenog po svakom zastupniku, odnosno članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a određenog u članku 5. stavku 1. ovoga Zakona.

Članak 7.

Odluku o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna prema članku 5. stavku 1. ovoga Zakona donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora. Raspoređena sredstva doznaju se na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika iz stavka 3. ovoga članka, tromjesečno u jednakim iznosima.

Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema članku 5. stavku 1. ovoga Zakona donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Raspoređena sredstva doznaju se na žiroračun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 3. ovoga članka, tromjesečno u jednakim iznosima.

Nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su otvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti.

Nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu ustrojiti ured za obavljanje administrativnih i stručnih poslova.

U odnosu na zaposlenike ureda iz stavka 4. ovoga članka nezavisni zastupnici imaju prava i obveze poslodavaca.

Članak 8.

Nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji nakon isteka mandata nisu ponovno izabrani za zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili im mandat prestane prije isteka vremena na koji su izabrani, dužni su u roku od 30 dana nakon isteka mandata, odnosno prestanka mandata prije isteka vremena na koji su izabrani, vratiti u državni proračun, odnosno u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave:

- neutrošena financijska sredstva dobivena iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti, te

- novčani iznos tržišne protuvrijednosti imovine nabavljene sredstvima dobivenim iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice (lokalne) i područne regionalne samouprave za redovito godišnje financiranje njihove djelatnosti.

Neizravne financijske potpore

Članak 9.

Za djelovanja koja su strogo povezana s političkom aktivnošću stanke, političke stranke iz članka 4. ovoga Zakona imaju pravo na porezne olakšice prema odredbama posebnog zakona.

Članarina i dobrovoljni prilozi (donacije)

Članak 10.

Članarinom se, u smislu ovoga Zakona, smatra redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenima statutom ili drugim aktom političke stranke.

Dobrovoljnim priložima (u daljnjem tekstu: donacije), u smislu ovoga Zakona, smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nezavisnoj listi i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga, fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno na nezavisnog zastupnika ili nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno na nezavisnu listu ili kandidata, i da ne podliježe naplati.

Pod uslugama iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se dobrovoljni rad volontera.

Političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisne liste i kandidati, dužni su voditi evidenciju o primitku donacija, te izdavati potvrde o primitku donacija, a političke stranke dužne su voditi i evidenciju o primitku članarina i izdavati potvrde o primitku članarina.

Način vođenja evidencija i izdavanja potvrda, te obrazac evidencije i potvrde iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar financija pravilnikom.

Ograničenje iznosa donacije

Članak 11.

Fizičke i pravne osobe mogu davati donacije političkim strankama, nezavisnim zastupnicima i nezavisnim članovima predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnim listama i kandidatima jednokratno ili više puta tijekom kalendarske godine.

Donacije u novcu uplaćuju se na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika, odnosno nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona, odnosno na poseban račun nositelja nezavisne liste i kandidata, iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona.

Ukupan iznos donacija fizičke osobe jednoj političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, odnosno nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnoj listi i kandidatu ne smije prelaziti iznos od 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

Ukupan iznos donacije pravne osobe jednoj političkoj stranci te kandidatu na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, ne smije prelaziti iznos od 1.000.000,00 (jedan milijun) kuna u kalendarskoj godini, a ukupan iznos donacije pravne osobe nezavisnom zastupniku te nezavisnoj listi i kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i na izborima za članove u Europski parlament ne smije prelaziti iznos od 500.000,00 (petsto tisuća) kuna u kalendarskoj godini, dok nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nezavisnoj listi i kandidatu na izborima na lokalnoj i područnoj razini, ne smije prelaziti iznos od 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna u kalendarskoj godini.

Iznose donacija koji prelaze iznose utvrđene u stavcima 3. i 4. ovoga članka, političke stranke, nezavisni zastupnici, odnosno nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su prijaviti Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija, te uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku 8 dana od dana primljene uplate.

III. FINANCIRANJE IZBORNE PROMIDŽBE

Izvori sredstva za financiranje izborne promidžbe

Članak 12.

Političke stranke, kandidati i nezavisne liste mogu financirati izbornu promidžbu iz vlastitih sredstava te iz donacija.

Političke stranke, nezavisne liste i kandidati dužni su javno objaviti iznos cijene i iznos ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe.

Političke stranke, kandidati i nezavisne liste iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Financiranje iz vlastitih sredstava

Članak 13.

Kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba dužni su do roka propisanog za predaju kandidatura javno objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu.

Pod javnom objavom u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se objava na web stranicama kandidata za vrijeme trajanja izborne promidžbe, ili objava u dnevnom tisku (za lokalne izbore u lokalnom dnevnom tisku).

Financiranje iz donacija -Poseban račun-

Članak 14.

Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe za kandidate koje predlažu političke stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, na izborima za članove u Europski parlament, na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i na izborima za općinske načelnike i njihove zamjenike, uplaćuju se na središnji račun političke stranke u mjestu njezina sjedišta, uz naznaku «za financiranje troškova izborne promidžbe».

Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe nezavisnih lista i kandidata uplaćuju se na poseban račun nositelja nezavisne liste, odnosno kandidata, iz stavka 3. ovoga članka.

Poseban račun iz stavka 2. ovoga članka dužni su otvoriti:

- kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske, neovisno da li su predloženi od strane političke stranke ili birača,
- nositelji nezavisnih lista na izborima za članove u Europski parlament,
- kandidati za gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, neovisno da li su predloženi od strane političke stranke ili birača,
- nositelji nezavisnih lista na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina,
- nositelji nezavisnih lista na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i
- nezavisni kandidati za općinske načelnike.

Kandidati i nositelji nezavisnih lista iz stavka 3. ovoga članka, odnosno osobe koje se imaju namjeru kandidirati, dužni su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe

najkasnije s danom podnošenja kandidature, a najranije ga mogu otvoriti prvog dana kalendarske godine u kojoj se održavaju izbori.

Donacije za financiranje izborne promidžbe mogu se prikupljati isključivo na račune iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, zaključno do završetka izborne promidžbe.

U slučaju nepodnošenja, nepravodobnosti ili nepravovaljanosti kandidature ili odustanka od podnesene kandidature, osobe koje su otvorile poseban račun dužne su neutrošene donacije uplaćene na poseban račun, vratiti uplatiocima, razmjerno doniranom iznosu.

Poseban račun iz stavka 2. ovoga članka je žiroračun građana u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se mogu primati isključivo uplate donacija za financiranje izborne promidžbe, te se na taj račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. prihodi od samostalne ili nesamostalne djelatnosti i dr.) niti se sredstva prikupljenih donacija s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne promidžbe.

Članak 15.

Sredstva za financiranje izborne promidžbe za kandidata za Predsjednika Republike Hrvatske, te kandidata za gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, koje osigurava politička stranka koja je predložila kandidata, politička stranka dužna je uplatiti na poseban računa kandidata iz članka 14. stavka 3. ovoga Zakona.

Na iznos sredstava koja politička stranka uplaćuje na poseban račun kandidata u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ne odnosi se odredba o ograničenju iznosa donacije propisana u članku 11. ovoga Zakona.

Ograničenje troškova izborne promidžbe

Članak 16.

Sredstva prikupljena za financiranje izborne promidžbe mogu se koristiti samo za aktivnosti izborne promidžbe.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se koristiti za podmirenje osobnih troškova kandidata, kao što su npr. troškovi za osobnu odjeću, otplatu dugovanja, osobne troškove članova obitelji i drugi troškovi koji nisu izravno povezani s izbornom promidžbom za dužnost na koju se kandidat kandidira.

Za potrebe izborne promidžbe zabranjeno je koristiti sredstva državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja kandidati, kao dužnosnici Republike Hrvatske ili ovlaštene lokalni dužnosnici, koriste u obavljanju svojih dužnosti.

Za potrebe izborne promidžbe zabranjeno je korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štićenim osobama.

Ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne promidžbe

Članak 17.

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu, odnosno kandidacijskoj listi, ne smije prelaziti iznos veći od:

- 8.000.000,00 (osam milijuna) kuna na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske,
- 1.500.000,00 (jedan milijun i petsto tisuća) kuna u jednoj izbornoj jedinici, na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor,
- 1.500.000,00 (jedan milijun i petsto tisuća) kuna na izborima za članove za Europski parlament,
- 500.000,00 (petsto tisuća) kuna na izborima za župane i gradonačelnika Grada Zagreba,
- 100.000,00 (sto tisuća) kuna na izborima za gradonačelnike
- 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna na izborima za općinske načelnike
- 50.000,00 (pedeset tisuća) kuna na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Polog

Članak 18.

Kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske dužni su najkasnije do podnošenja kandidature na račun DIP-a uplatiti polog u iznosu od 50.000,00 kuna (pedeset tisuća kuna).

Potvrdu o uplaćenom pologu kandidati su dužni priložiti prilikom podnošenja kandidature.

Državno izborno povjerenstvo će kandidaturu, uz koju nije priložen dokaz o plaćenom pologu, odbiti kao nepravovaljanu.

U slučaju nepravovaljanosti kandidature, Državno izborno povjerenstvo će sredstva pologa uplatiti u državni proračun.

Nakon podnošenja pravovaljane i pravodobne kandidature Državno izborno povjerenstvo će sredstva pologa bez odgode vratiti kandidatu, uplatom na račun s kojeg je polog uplaćen.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske će također sredstva pologa bez odgode vratiti i osobama koje su polog uplatile, ali uopće nisu podnijele svoju kandidaturu, kao i osobama koje su kandidaturu podnijele u dobroj vjeri, ali je prilikom njene provjere utvrđeno da im za pravovaljanost kandidature nedostaje najviše do 1% potpisa.

IV. NAKNADA TROŠKOVA IZBORNE PROMIDŽBE IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA, ODNOSNO PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Članak 19.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju:

- kandidati koji na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske dobiju najmanje 10% važećih glasova birača,
- političke stranke i nezavisne liste koje na izborima za članove u Europski parlament dobiju najmanje 10% važećih glasova birača,
- političke stranke, nezavisne liste i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koji na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobiju više od 5% važećih glasova birača izborne jedinice.

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju:

- političke stranke i nezavisne liste koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela,
- kandidati koji na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike dobiju najmanje 10% važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore.

Naknada troškova iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a naknada troškova iz stavka 2. ovoga članka isplaćuje se iz proračuna jedinice lokalne odnosno (područne) regionalne samouprave.

Članak 20.

Visinu naknade troškova iz članka 19. ovoga Zakona utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, najkasnije 20 dana prije dana izbora. Odluka Vlade objavljuje se u Narodnim novinama.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primjenjuje se i na prijevremene izbore, te na dopunske izbore.

Članak 21.

Naknada troškova izborne promidžbe kandidatima i nezavisnim listama isplaćuje se na poseban račun kandidata, odnosno nositelja nezavisne liste, otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe, osim kandidatima za općinske načelnike koje predlaže politička stranka za koje se naknada isplaćuje na središnji račun političke stranke.

Naknada troškova izborne promidžbe političkim strankama isplaćuje se na središnji račun političke stranke u mjestu njezina sjedišta.

Ako su dvije ili više političkih stranaka predložile zajedničkog kandidata, odnosno zajedničku listu (koalicijsku listu), naknada troškova izborne promidžbe dijeli se između političkih stranaka u koaliciji sukladno zajedničkom sporazumu, odnosno ako sporazum nije zaključen, na jednake dijelove.

Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe isplaćena na poseban račun nositelja nezavisne liste, odnosno na poseban račun kandidata za župana, gradonačelnika i nezavisnog kandidata za općinskog načelnika, raspoređuju se sukladno stavku 3. ovoga članka, između kandidata na neovisnoj listi, odnosno između kandidata za župana, gradonačelnika i nezavisnog kandidata za općinskog načelnika i kandidate za njihove zamjenike.

Članak 22.

Naknada iz članka 19. stavka 1. i 2. ovoga Zakona isplatiti će se u roku 60 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora.

V. ZABRANA FINANCIRANJA I POGODOVANJA

Članak 23.

Zabranjuje se financiranje političkih stranka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata od strane:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba,
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak za naplatu dospjelih, a nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj, odnosno prema jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zabranjuju se donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora.

Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

Eventualne donacije uplaćene na račun političke stranke, nezavisnog zastupnika, nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelja nezavisne liste i kandidata iz nedopuštenih izvora prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat, dužni su

odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku 8 dana od dana primljene uplate.

Iznimno od stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, zabrana financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata (od strane stranih država, stranih političkih stranaka i stranih pravnih osoba čija je osnovna djelatnost edukacija u razvoju i promicanju demokratskih načela), ne odnosi se na financiranje programa namijenjenih za edukaciju.

Članak 24.

Političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisne liste i kandidati ne smiju raditi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju donacija za financiranje svoga djelovanja.

Političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisne liste i kandidati ne smiju obećavati političke ili kakve druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija za financiranje svojeg djelovanja.

VI. OBJAVLJIVANJE PODATAKA O DONACIJAMA I TROŠKOVIMA IZBORNE PROMIDŽBE TE O DONACIJAMA POLITIČKIM STRANKAMA, NEZAVISNIM ZASTUPNICIMA I NEZAVISNIM ČLANOVIMA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TIJEKOM GODINE

Članak 25.

Političke stranke, te nositelji nezavisnih lista i kandidati kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun, dužni su u rokovima utvrđenim stavkom 5. ovoga članka, nadležnom izbornom povjerenstvu dostaviti izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, sa ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

Izvješća iz stavka 1. ovoga članka podnose se na obrascu kojeg utvrđuje Državno izborno povjerenstvo.

Izvješće o donacijama treba sadržavati specificirane podatke o donatoru (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati, te o vrsti svake pojedine donacije.

Izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe treba sadržavati specificirane podatke o svrsi troška, nazivu i adresi primatelja, datumu isplate, te o isplaćenom iznosu, odnosno iznosu tržišne vrijednosti proizvoda ili usluga navedenog na računu koji ne podliježe naplati ako se radi o donacijama u obliku proizvoda ili usluga.

Izvješća iz stavka 1. ovoga članka političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su dostaviti nadležnom izbornom povjerenstvu u roku od 7 dana prije održavanja izbora (prethodna izvješća), te u roku od 15 dana od dana objave konačnih službenih rezultata izbora (konačna izvješća).

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su izvješća iz stavka 5. ovoga članka javno objaviti na svojim web stranicama ili putem dnevnog tiska (za lokalne izbore u lokalnom dnevnom tisku), najkasnije u roku od 48 sati od isteka roka iz stavka 5. ovoga članka.

Pod objavom na web stranci iz stavka 6. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 30 dana.

Članak 26.

U slučaju iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, kada politička stranka uplati financijska sredstva za financiranje izborne promidžbe na poseban račun kandidata kojeg je predložila, izvješće kandidata o donacijama iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona treba sadržavati i podatke o donacijama koje je primila politička stranka, specificirane sukladno članku 25. stavku 3. ovoga Zakona.

Članak 27.

Objavljivanje podataka o donacijama tijekom godine

Izvješće o donacijama koje političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prime tijekom godine za potporu njihovoga političkog djelovanja, sa specificiranim podacima prema članku 25. stavku 3. ovoga Zakona, političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužni su redovito svakih šest mjeseci, za proteklo šestomjesečno razdoblje, javno objaviti na svojim web stranicama, najkasnije u roku od 15 dana po isteku šestomjesečnog razdoblja.

Pod objavom na web stranci iz stavka 1. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 30 dana.

VII. NADZOR NAD FINACIJSKIM POSLOVANJEM POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH ZASTUPNIKA, NEZAVISNIH ČLANOVA PREDSTAVNIČKIH TIJELA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE, NEZAVISNIH LISTA I KANDIDATA, TE REVIZIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Tijela nadležna za provedbu nadzora i revizije

Članak 28.

Nadzor godišnjeg financijskog poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nadzor nad financiranjem izborne promidžbe provodi Ministarstvo financija.

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te reviziju financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata o financiranju izborne promidžbe provodi Državni ured za reviziju.

Nadzor godišnjeg financijskog poslovanja i revizija godišnjih financijskih izvještaja i financijskog poslovanja

Poslovne knjige

Članak 29.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužni su do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za narednu kalendarsku godinu.

Nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su na početku mandata donijeti i program rada za mandatno razdoblje.

Članak 30.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su voditi poslovne knjige, na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Financijski izvještaji

Članak 31.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne regionalne samouprave dužni su sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Financijski izvještaj za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca (godišnji financijski izvještaj), političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su dostaviti Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

Uz godišnji financijski izvještaj iz stavka 2. ovoga članka, kao njegov sastavni dio, političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su priložiti:

- godišnji program rada i financijski plan iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona, a nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i program rada za mandatno razdoblje iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona;

- izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati, te o vrsti svake pojedine donacije.

Izvješće o primljenim donacijama iz stavka 3. podstavka 2. ovoga članka, koje prilažu političke stranke, treba sadržavati i specificirane podatke o donacijama koje je politička stranka uplatila stranačkim kandidatima na njihov poseban račun tijekom izborne promidžbe, te podatke o donacijama na račune subjekata koji su povezani izravno ili neizravno s političkom strankom ili su pod njezinom kontrolom.

Provedba nadzora i revizije

Članak 32.

Nadzor godišnjeg financijskog poslovanja i revizija godišnjih financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, provode se svake kalendarske godine za prethodnu godinu.

Reviziju poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sukladno propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija nisu obvezni sastavljati financijske izvještaje, Državni ured za reviziju nije obvezan provoditi, a može je provoditi sukladno svojem planu i programu rada.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovoga članka dužni su Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju dostaviti svu traženu dokumentaciju na njihov zahtjev.

Izvješća o reviziji

Članak 33.

Izvješće o provedenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka koje prema odredbama ovoga Zakona imaju pravo financiranja iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnih zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Državni ured za reviziju dostavlja Hrvatskom saboru do kraja tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvješće o provedenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljuju se na web stranici Državnog ureda za reviziju.

Nadzor financiranja izborne promidžbe

Poslovne knjige

Članak 34.

Nositelji nezavisnih lista i kandidati koji su dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe, dužni su od dana otvaranja posebnog računa voditi Knjigu blagajne i Knjigu prihoda i rashoda, primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela, u skladu s propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe

Članak 35.

Političke stranke te nositelji nezavisnih lista i kandidati kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun, dužni su sastaviti i Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija dostaviti Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim prihodima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o izvršenim rashodima za financiranje izborne promidžbe, u roku od 30 dana nakon održanih izbora.

Uz financijski izvještaj iz stavka 1. ovoga članka, kao njegov sastavni dio, političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su priložiti:

- izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati, te o vrsti svake pojedine donacije;

- izvješće o troškovima izborne promidžbe sa specificiranim podacima o svrsi troška, nazivu i adresi primatelja, datumu isplate te isplaćenom iznosu, odnosno iznosu tržišne vrijednosti proizvoda ili usluga navedenom na računu koji ne podliježe naplati ako se radi o donacijama u obliku proizvoda ili usluga.

U slučaju kad politička stranka uplati financijska sredstva za financiranje izborne promidžbe na poseban račun kandidata kojeg je predložila, Izvješće o primljenim donacijama kandidata iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka, treba sadržavati i podatke o dobrovoljnim priložima koje je primila politička stranka za financiranje njegove promidžbe.

Obrazac financijskog izvještaja za financiranje izborne promidžbe propisuje ministar financija, pravilnikom.

Članak 36.

Uz financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju dostaviti dokumentaciju koja potvrđuje podatke navedene u financijskom izvještaju (Knjigu

prihoda i rashoda, Knjigu blagajne -uplatnice, isplatnice s gotovinskim računima u privitku, izvode sa žiroračuna, te ulazne račune, evidencije i drugu dokumentaciju).

Provedba nadzora i revizije

Članak 37.

Tijekom trajanja izborne promidžbe, političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su voditi i dnevno ažurirati evidencije o svim primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe, te omogućiti Ministarstvu financija, na njegov zahtjev, uvid u evidencije i izvornu dokumentaciju, kao i dostaviti tražene podataka na zahtjev Ministarstva financija, i tijekom trajanja izborne promidžbe.

Članak 38.

Reviziju financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata o financiranju izborne promidžbe, Državni ured za reviziju započinje provoditi odmah nakon dostave financijskih izvještaja.

Ako političke stranke, nezavisne liste ili kandidati u financijskom izvještaju iskažu prihode ili rashode u iznosu do 100.000,00 kuna (sto tisuća), revizija nije obvezna, a Državni ured za reviziju može je provoditi sukladno svojem planu i programu rada.

Izvješće o reviziji

Članak 39.

Izvješće o obavljenoj reviziji izborne promidžbe dostavlja se Hrvatskom saboru i objavljuje se na web stranici Hrvatskoga sabora.

Objavljivanje financijskih izvještaja

Članak 40.

Godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 31. ovoga Zakona, te financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata iz članka 35. ovoga Zakona, javni su dokumenti.

Političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su godišnje financijske izvještaje objaviti na svojim web stranicama, najkasnije do 01. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe, objaviti na svojim web stranicama ili u dnevnom tisku (za lokalne izbore u lokalnom dnevnom tisku) u roku od 15 dana nakon isteka roka iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Pod objavom na web stranici iz stavaka 2. i 3. ovoga članka smatra se objava u trajanju od najmanje 90 dana.

VIII. ADMINISTRATIVNE SANKCIJE

Članak 41.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti, politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat gube pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u slučaju kada:

- sredstva izborne promidžbe koriste u nedozvoljene svrhe, odnosno suprotno članku 16. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, te koji koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, suprotno zabrani iz članka 16. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona,

- prekorače ukupno dozvoljeni iznos troškova izborne promidžbe, sukladno članku 17. ovoga Zakona,

- u propisanom roku i sadržaju ne dostave nadležnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ih javno ne objave, sukladno člancima 25. i 26. ovoga Zakona,

- ne dostave Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe sa propisanim priložima i u propisanom roku, sukladno članku 35. ovoga Zakona,

- u propisanom roku javno ne objave financijske izvještaje, sukladno odredbi članka 40. stavka 3. ovoga Zakona.

Odluku o gubitku prava na naknadu troškova izborne promidžbe iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo financija.

U slučaju iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka, odluku o gubitku prava na naknadu troškova izborne promidžbe, ministar financija donosi na prijedlog Državnog izbornog povjerenstva.

Članak 42.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti, obustavlja se isplata sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku i nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne dostave Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju godišnji financijski izvještaj sa propisanim priložima i u propisanom roku, sukladno članku 31. ovoga Zakona

Isplata sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obustavlja se i političkoj stranci, nezavisnom zastupniku i nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne objave podatke o donacijama primljenima tijekom godine, sukladno članku 27. ovoga Zakona.

Obustava isplate iz stavka 1. ovoga članka traje do dostave godišnjeg financijskog izvještaja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju, a obustava isplate iz stavka 2. ovoga članka traje do objave podataka o donacijama.

Odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, na prijedlog Ministarstva financija ili Državnog ureda za reviziju donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora.

Odluku o obustavi isplate sredstava za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog Ministarstva financija ili Državnog ureda za reviziju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 43.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti, politička stranka, nezavisni zastupnik i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji u propisanom roku javno ne objave godišnje financijske izvještaje, sukladno članku 40. stavku 2. ovoga Zakona, gube pravo na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za razdoblje od tri mjeseca.

Odluku o gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna za razdoblje od tri mjeseca, sukladno stavku 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva financija ili Državnog ureda za reviziju donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora.

Odluku o gubitku prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od tri mjeseca, sukladno stavku 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 44.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji financijska sredstva koristi suprotno odredbi članka 2. stavka 4. i stavka 5. ovoga Zakona,

- nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne otvore poseban račun za redovito financiranje njihove djelatnosti, sukladno odredbi članka 7. stavka 3. ovoga Zakona,

- politička stranka koja ne vodi evidenciju o primitku članarina i dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku, te nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat koji ne vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku, sukladno odredbi članka 10. stavka 5. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat koji javno ne objavi iznos cijene i iznos ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, sukladno članku 12. stavku 2. ovoga Zakona,

- kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba koji javno ne objave okvirne podatke

o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu, sukladno odredbi članka 13. ovoga Zakona,

- nositelj nezavisne liste i kandidat koji ne otvori poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, ili ga ne otvori u propisanom roku, sukladno odredbi članka 14. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat koji sredstva izborne promidžbe koriste u nedozvoljene svrhe, odnosno suprotno članku 16. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, te koji koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave suprotno zabrani iz članka 16. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat koji radi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe ili obećava političke ili druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija, sukladno odredbi članka 24. ovoga Zakona,

- politička stranka i kandidat koji u propisanom roku i sadržaju ne dostave nadležnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ih javno ne objave, sukladno člancima 25. i 26. ovoga Zakona, te nositelj nezavisne liste koji u propisanom roku i sadržaju ne dostavi nadležnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ih javno ne objave, sukladno odredbi članka 25. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne donesu program rada i financijski plan, te koji ne vode poslovne knjige, sukladno odredbama članaka 29. i 30. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji ne dostave Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju godišnji financijski izvještaj sa propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno odredbi članka 31. ovoga Zakona,

- nositelj nezavisne liste i kandidat koji ne vodi poslovne knjige sukladno odredbi članka 34. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat koji ne dostave Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe sa propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno odredbi članka 35. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat koji ne vode i ne ažuriraju evidencije o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ne dostave traženu dokumentaciju za zahtjev Ministarstvu financija tijekom izborne promidžbe, sukladno odredbi članka 37. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat koji u propisanom roku javno ne objave financijske izvještaje, sukladno odredbi članka 40. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 (deset tisuća) do 20.000,00 (dvadeset tisuća) kuna kaznit će se i osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje političke stranke te osoba odgovorna za financijsko poslovanje političke stranke.

Članak 45.

Novčanom kaznom u trostrukom iznosu doznačenih, odnosno primljenih sredstava kaznit će se za prekršaj:

- politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj nezavisne liste i kandidat koji iznose donacija koji prelaze visinu iznosa utvrđenu u članku 11. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, ne prijavi i ne uplati u državni proračun, sukladno članku 11. stavku 5. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste i kandidat koji prekorači ukupno dozvoljeni iznos troškova izborne promidžbe, sukladno članku 17. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik, nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelji nezavisne liste i kandidat koji ne prijavi uplatu donacija iz nedopuštenih izvora i ne doznači uplaćena sredstva u državni proračun, sukladno članku 23. stavku 4. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 (deset tisuća) do 20.000,00 (dvadeset tisuća) kuna kaznit će se i osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje političke stranke, te osoba odgovorna za financijsko poslovanje političke stranke.

Članak 46.

Novčanom kaznom do 100.000,00 (sto tisuća) kuna kaznit će se za prekršaj:

- fizička i pravna osoba koja ne izda račun za donacije u obliku proizvoda ili usluga, odnosno ako vrijednost darovanog proizvoda ili usluga, naznačena na računu, ne odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti, sukladno članku 10. stavku 3. ovoga Zakona.

- fizička i pravna osoba koja suprotno zabrani uplati donaciju političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, nezavisnom članku predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnoj listi ili kandidatu, sukladno članku 23. stavku 1. podstavku 6. ovoga Zakona.

Članak 47.

Novac, koji politička stranka, nezavisna lista i nezavisni kandidat prikupi ili utroši na način suprotan odredbama ovoga Zakona, oduzima se i uplaćuje u državni proračun.

Članak 48.

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom podnose Državni ured za reviziju ili Ministarstvo financija.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

Pravilnik iz članka 10. stavka 6. ovoga Zakona ministar financija donijet će najkasnije u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do donošenja Pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) (Narodne novine, br. 26/2007 i 148/2009).

Pravilnik iz članka 35. stavka 4. ovoga Zakona ministar financija donijet će najkasnije u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 50.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine, broj 1/2007), osim odredbe članka 28. prijelaznih i završnih odredbi.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 105/2004)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 31., 32., 33., 35. i 36. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine, br. 116/99, 109/2000, 53/2003, 167/2003, 44/2006, 19/2007 i 20/2009).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 16. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 22/92, 42/92, 71/97, 69/2004 i 44/2006).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 27., 28., 29., 30., 31. i 32. Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (Narodne novine, br. 109/2007 i 125/2008).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 21. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/2001, 10/2002, 155/2002, 45/2003, 43/2004, 40/2005, 44/2006, 28/2006 i 109/2007).

Članak 51.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuju se pitanja koja se predlažu urediti Prijedlogom ovog Zakona, utvrđuje se da se Zakon primjenjuje na redovito godišnje financiranje političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te na financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te se taksativno navodi na koje se izbore ovaj Zakon primjenjuje i definira se pojam financiranja u smislu ovog Zakona.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuju se izvori financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te se utvrđuje u koju se svrhu financijska sredstva iz tih izvora mogu koristiti.

Uz članke 3. – 8.

Ovim odredbama uređuje se pitanje redovitog godišnjeg financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz državnog proračuna, odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Utvrđuje se način određivanja iznosa sredstava koji se osigurava u državnom proračunu, odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, određuje se tko ima pravo na financiranje iz proračuna, način raspoređivanja sredstava, određuju se tijela nadležna za odlučivanje o raspoređivanju sredstava, utvrđuje se na koje se račune sredstva doznaju, te se uređuje pitanje vraćanja neutrošenih sredstava u državni proračun, odnosno u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 9.

Ovom odredbom utvrđuje se pravo političkih stranaka na porezne olakšice prema odredbama posebnoga zakona.

Uz članak 10.

Ovom odredbom definira se pojam članarine i dobrovoljnog priloga, utvrđuje se način davanja dobrovoljnih priloga u obliku proizvoda ili usluga, te obveza vođenja evidencije o primitku članarina i dobrovoljnih priloga.

Uz članak 11.

Ovom odredbom utvrđuje se gornja granica dozvoljenog iznosa donacije koju fizička odnosno pravna može donirati jednoj političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnoj listi i kandidatu u kalendarskoj godini.

Uz članke 12.-15.

Ovim odredbama propisuje se način financiranja izborne promidžbe, utvrđuje se obveza objavljivanja podataka o iznosu vlastitih sredstava koja se namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu za kandidate za Predsjednika Republike Hrvatske, općinske načelnike, gradonačelnike i župane, utvrđuje se obveza otvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe nezavisnih lista i kandidata, definira se pojam posebnog računa, utvrđuju se rokovi za njegovo otvaranje te način postupanja sa prikupljenim donacijama u slučaju nepodnošenja uredne kandidature.

Uz članke 16. i 17.

Ovim se odredbama utvrđuju ograničenja troškova izborne promidžbe u odnosu na svrhu u koju se sredstva izborne promidžbe mogu koristiti te u odnosu na ukupno dozvoljeni iznos troškova izborne promidžbe.

Uz članak 18.

Ovom odredbom propisuje se obveza plaćanja pologa prije podnošenja kandidature za kandidate na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske, kako bi se osigurao dignitet podnošenja kandidature i samih predsjedničkih izbora.

Uz članke 19.-22.

Ovim odredbama propisuju se uvjeti za ostvarivanje prava na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, način određivanja visine naknade troškova te način i rok isplate.

Uz članke 23. i 24.

Ovim odredbama utvrđuje se zabrana financiranja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nezavisnih lista i kandidata iz određenih izvora, način postupanja u slučaju uplate donacija iz nedozvoljenih izvora, kao i zabrana političkih pritisaka i pogodovanja prilikom prikupljanja dobrovoljnih priloga (donacija).

Uz članke 25. – 27.

Ovim odredbama utvrđuje se obveza javnog objavljivanja izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te obveza javnog objavljivanja podataka o donacijama koje političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prime tijekom godine, propisuje se sadržaj izvješća, rokovi i način njihova objavljivanja.

Uz članak 28.

Ovim odredbama utvrđuju se tijela nadležna za nadzor nad financijskim poslovanjem te za reviziju financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika,

nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nad financiranjem izborne promidžbe.

Uz članke 29.- 33.

Ovim odredbama utvrđuje se način provođenja nadzora nad godišnjim financijskim poslovanjem političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja i financijskog poslovanja.

Uz članke 34.- 39.

Ovim odredbama utvrđuje se način provođenja nadzora nad financiranjem izborne promidžbe i revizija financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Uz članak 40.

Ovom odredbom utvrđuje se obveza, način i rokovi javnog objavljivanja godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Uz članke 41.- 48.

Ovim odredbama utvrđuju se administrativne sankcije za povrede odredaba ovog Zakona o ograničenju troškova izborne promidžbe, za nedostavljanje i neobjavljivanje financijskih izvještaja te izvješća o donacijama i troškovima izborne promidžbe, kao i novčane kazne za prekršaje za povrede odredaba ovog Zakona; utvrđuje se i način postupanja sa financijskim sredstvima prikupljenima ili utrošenima protivno odredbama ovoga Zakona, kao i pokretanje prekršajnog postupka.

Uz članak 49.

Ovom odredbom utvrđuje se ovlast Ministru financija za donošenje pravilnika kojim se uređuje način vođenja i obrazac evidencije i potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga te pravilnika kojim se propisuje obrazac financijskog izvještaja za financiranje izborne promidžbe.

Uz članak 50.

Ovom odredbom utvrđuje se prestanak važenja Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine, broj 1/2007), osim članka 28. iz prijelaznih i završnih odredbi toga Zakona kojim je propisan prestanak važenja odredbi glave III. Sredstva za rad političkih stranaka iz Zakona o političkim strankama (Narodne novine, br. 76/93, 111/96, 164/98 i 36/2001). Utvrđuje se prestanak važenja Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 105/2004) te se utvrđuje prestanak važenja odredbi koje se odnose na financiranje izborne promidžbe u Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine, br. 116/99, 109/2000, 53/2003, 167/2003, 44/2006, 19/2007 i 20/2009), Zakonu o izboru predsjednika Republike

Hrvatske (Narodne novine, br. 22/92, 42/92, 71/97, 69/2004 i 44/2006), Zakonu o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (Narodne novine, br. 109/2007 i 125/2008), te Zakonu o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 33/2001, 10/2002, 155/2002, 45/2003, 43/2004, 40/2005, 44/2006, 28/2006 i 109/2007), a za koje se predlaže da se urede ovim Prijedlogom zakona.

Uz članak 51.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.